

Mekanik II för M, 5C1140, Kontrollskrivning 2

KS2, HT04, 2004 10 15, kl 13.00-15.00

Uppgift 1:

- a) En tunn cirkulär homogen skiva med radien R och massan m har tröghetsmoment $I_z = mR^2/2$ med avseende på en z -axel genom mittpunkten vinkelrät mot skivan. Visa detta!
- b) Bestäm tröghetsmomentet I_x för skivan i uppgift a) där x -axeln ligger i skivans plan och går genom dess mittpunkt. Tala om vilket samband du använder.
- c) Skivan används nu som hjul och rullas i vertikalt läge rakt fram på horisontellt strävt underlag med mittpunktsfarten v . Formulera satsen om kinetiska energins två delar, för en stel kropp, och använd den för att beräkna skivans kinetiska energi.

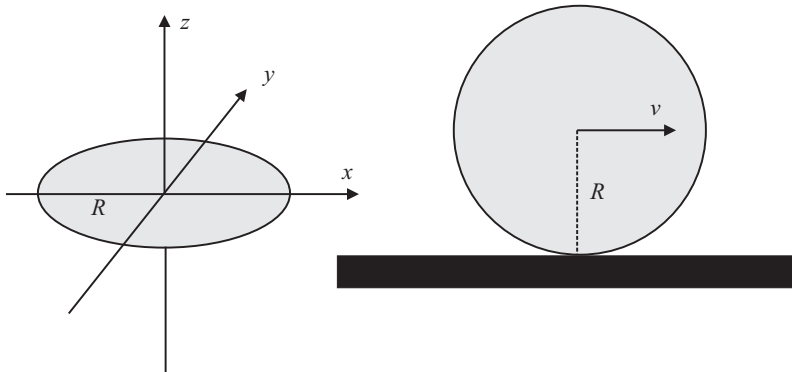

Figure 1: Skivan i uppgift 1

Uppgift 2:

- a) Ett yttre kraftsystem $\mathbf{F}_k$ ($k = 1, 2, \dots$) påverkar en stel kropp. Härled lagen om effektens två delar. Utgå från $P = \sum_k \mathbf{F}_k \cdot \mathbf{v}_k$.
- b) Vad menas med Foucaults pendel? Vad visar den och vilken tröghetskraft (fiktiv kraft) är det som är väsentlig?
- c) Antag att man använder ett accelererat referenssystem som enbart roterar med konstant vinkelhastighet $\boldsymbol{\omega} = \omega \mathbf{e}_z$. De fiktiva krafter som uppträder är då corioliskraften $\mathbf{F}_{\text{cor}} = -2m\boldsymbol{\omega} \times \mathbf{v}$, och systempunktskraften (centrifugalkraften) $\mathbf{F}_{\text{sp}} = m\omega^2 \mathbf{r}_\perp$. Beräkna arbetet för dessa (fiktiva) krafter.

Varje uppgift ger högst 3 poäng. På denna KS 1 kan man högst få 6 poäng. På båda kontrollskrivningarna tillsammans kan man få maximalt 12 poäng. För godkänt fordras minst 4 poäng sammanlagt.

Tillåtna hjälpmedel: skriv- och ritdon inklusive suddgummi.